WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 17 kwietnia 2008 r. *

W sprawie C-404/06

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Bundesgerichtshof (Niemcy) postanowieniem z dnia 16 sierpnia 2006 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 28 września 2006 r., w postępowaniu:

Quelle AG

przeciwko

Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände,

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: P. Jann (sprawozdawca), prezes izby, A. Tizzano, A. Borg Barthet, M. Ilešič i E. Levits, sędziowie,

rzecznik generalny: V. Trstenjak,
sekretarz: B. Fülöp, administrator,

* Język postępowania: niemiecki.

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 4 października 2007 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu Quelle AG przez A. Piekenbrocka, Rechtsanwalt,

— w imieniu Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände przez P. Wassermanna oraz J. Kummera, Rechtsanwälte,

— w imieniu rządu niemieckiego przez M. Lummę oraz J. Kemper, działających w charakterze pełnomocników,

— w imieniu rządu hiszpańskiego przez N. Díaz Abad, działającą w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu rządu austriackiego przez C. Pesendorfer, działającą w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu Komisji Wspólnot Europejskich przez A. Aresu oraz B. Schimę oraz przez I. Kaufmann-Bühler, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 15 listopada 2007 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy interpretacji art. 3 dyrektywy 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 maja 1999 r. w sprawie niektórych aspektów sprzedaży towarów konsumpcyjnych i związanych z tym gwarancji (Dz.U. L 171, s. 12, zwanej dalej „dyrektywą").

2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy Quelle AG (zwaną dalej „Quelle"), przedsiębiorstwem zajmującym się sprzedażą wysyłkową, a Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände (zwanym dalej „Bundesverband"), oficjalnym stowarzyszeniem konsumentów, które otrzymało pełnomocnictwo od S. Brüning, będącej klientką powyższego przedsiębiorstwa.

Ramy prawne

Uregulowania wspólnotowe

3 Dyrektywa została przyjęta na podstawie art. 95 WE. Jej motyw pierwszy przypomina, że zgodnie z art. 153 ust. 1 i 3 WE Wspólnota Europejska powinna przyczyniać się do osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony konsumentów poprzez środki, które podejmuje na podstawie art. 95 WE.

4 Artykuł 3 dyrektywy, zatytułowany „Prawa konsumenta", stanowi:

„1. Sprzedawca odpowiada przed konsumentem za każdy brak zgodności, który istnieje w momencie dostawy towarów.

2. W przypadku braku zgodności konsument jest upoważniony do wolnego od opłat przywrócenia zgodności poprzez naprawę lub zastąpienie [wymianę], zgodnie z ust. 3, lub do uzyskania stosownej obniżki ceny lub do unieważnienia [rozwiązania] umowy w odniesieniu do tych towarów, zgodnie z ust. 5 i 6.

3. Po pierwsze, konsument może żądać, aby sprzedawca naprawił towary, albo może żądać od sprzedawcy ich zastąpienia [wymiany], w obu przypadkach jest to wolne od opłat, chyba że byłoby to niemożliwe lub nieproporcjonalne.

Sposób naprawienia szkody uznaje się za nieproporcjonalny, jeśli nakłada on na sprzedawcę koszty, które w porównaniu z alternatywnym sposobem naprawienia szkody są nadmiernie wysokie […].

Każda naprawa lub zastąpienie [wymiana] powinna być dokonana w rozsądnym czasie i bez istotnej niedogodności dla konsumenta, z uwzględnieniem charakteru towarów i celów, dla których konsument ich potrzebuje.

4. Sformułowanie „wolny od opłat" w ust. 2 i 3 odnosi się do niezbędnych kosztów związanych z przywróceniem towarom zgodności, w szczególności do kosztów wysyłki, robocizny i materiałów.

5. Konsument może domagać się stosownej obniżki ceny lub unieważnienia [rozwiązania] umowy:.

— jeżeli konsumentowi nie przysługuje ani naprawa, ani zastąpienie [wymiana], lub

— jeżeli sprzedawca nie dokonał naprawienia szkody w rozsądnym czasie, lub

— jeżeli sprzedawca nie dokonał naprawienia szkody bez istotnych niedogodności dla konsumenta.

[…]”.

5 Zgodnie z motywem piętnastym dyrektywy „państwa członkowskie mogą postanowić, że każdy zwrot dla konsumenta może być pomniejszony w celu uwzględnienia użytku, jaki czynił z towaru od czasu jego dostawy; szczegółowe regulacje, według których umowa może być unieważniona [rozwiązana], mogą być ustanowione w prawie krajowym”.

6 Zgodnie z ust. 1 zdanie pierwsze art. 5 dyrektywy zatytułowanego „Terminy”:

„Sprzedawca ponosi odpowiedzialność na mocy art. 3, gdy brak zgodności uwidoczni się w ciągu 2 lat od daty dostawy towarów”.

7 Ustęp 2 art. 8 dyrektywy, zatytułowanego „Prawo krajowe i minimalna ochrona", stanowi:

„Państwa członkowskie mogą, dla zapewnienia wyższego poziomu ochrony konsumentów, przyjąć bądź utrzymać w mocy surowsze przepisy, zgodne z traktatem w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą".

Uregulowania krajowe

8 Wśród przepisów niemieckiego kodeksu cywilnego (Bürgerliches Gesetzbuch, zwanego dalej BGB) transponujących dyrektywę do niemieckiego porządku prawnego znajdują się między innymi art. 439 i 346.

9 Ustęp 4 art. 439 BGB, zatytułowanego „Wykonanie uzupełniające", stanowi:

[…]

„Jeśli w celu wykonania uzupełniającego sprzedawca dostarcza rzecz wolną od wad, może on żądać od kupującego zwrotu wadliwej rzeczy zgodnie z art. 346–348".

10 Ustępy 1–3 art. 346 BGB, zatytułowanego „Skutki odstąpienia od umowy", mają następujące brzmienie:

„1. Jeżeli stronie umowy przysługuje umowne lub ustawowe prawo odstąpienia od umowy, w razie wykonania tego prawa otrzymane świadczenia winny zostać zwrócone, a osiągnięte pożytki wydane.

2. Dłużnik zobowiązany jest do zapłaty wynagrodzenia w miejsce dokonania zwrotu, jeżeli:

1) zwrot lub wydanie są wykluczone ze względu na charakter przedmiotu świadczenia,

2) zużył, zbył, obciążył, przetworzył lub przekształcił przedmiot świadczenia,

3) przedmiot świadczenia uległ pogorszeniu lub utracie; zużycie odpowiadające normalnemu korzystaniu nie jest jednak brane pod uwagę.

Jeśli umowa przewiduje świadczenie wzajemne, świadczenie to należy uwzględnić przy obliczaniu wynagrodzenia; jeżeli należy się wynagrodzenie z tytułu korzyści uzyskanych z pożyczki, można przedstawić dowód, że wartość tych korzyści jest niższa.

3. Obowiązek zapłaty wynagrodzenia jest wyłączony:

1) jeśli wada uzasadniająca odstąpienie wystąpiła dopiero w trakcie przetwarzania lub przekształcania rzeczy,

2) w zakresie, w jakim wierzyciel jest odpowiedzialny za pogorszenie lub utratę, lub jeśli szkoda wystąpiłaby również u niego,

3) jeśli, w przypadku wykonania ustawowego prawa odstąpienia od umowy, pogorszenie lub utrata wystąpiły u osoby uprawnionej, mimo dołożenia przez nią staranności, jaką zwykle zachowuje w swych własnych sprawach.

Wszelkie dodatkowe wzbogacenie powinno zostać zwrócone".

11 Artykuł 100 BGB, zatytułowany „Pożytki", stanowi:

„Pożytki to płody rzeczy lub dochody z prawa, jak również dochody osiągane z korzystania z rzeczy lub prawa".

Postępowanie przed sądem krajowym i pytanie prejudycjalne

12 W sierpniu 2002 r. Quelle dostarczyła S. Brüning, dla celów użytku prywatnego, „zestaw kuchenny". Na początku 2004 r. ta ostatnia stwierdziła, że urządzenie dotknięte jest wadą. Ponieważ naprawa nie była możliwa, S. Brüning zwróciła urządzenie Quelle, która wymieniła je na nowe. Spółka ta zażądała jednak od S. Brüning zapłaty wynagrodzenia w kwocie 69,97 EUR z tytułu korzyści uzyskanych przez nią z używania pierwotnie dostarczonego urządzenia.

13 Bundesverband, działając jako pełnomocnik S. Brüning, zażądało zwrotu powyższej kwoty. Bundesverband zażądało między innymi nakazania Quelle zaprzestania

fakturowania kwot za używanie towaru w przypadku wymiany towaru niezgodnego z umową sprzedaży (zwanego dalej „towarem niezgodnym z umową").

14 Sąd pierwszej instancji uwzględnił żądanie zwrotu i oddalił wniosek o nakazanie Quelle zaniechania fakturowania kwot związanych z używaniem towaru niezgodnego z umową. Apelacje wniesione od tego wyroku zarówno przez Quelle, jak i przez Bundesverband zostały oddalone. Rozpatrujący skargę rewizyjną Bundesgerichtshof stwierdza, że z łącznego brzmienia art. 439 ust. 4 i art. 346 ust. 1 oraz ust. 2 pkt l BGB wynika, iż w przypadku wymiany towaru niezgodnego z umową sprzedawca ma prawo do wynagrodzenia mającego na celu wyrównanie korzyści, które kupujący uzyskał z tytułu używania tego towaru do czasu jego wymiany na nowy.

15 Wyrażając zastrzeżenia co do jednostronnego obciążenia nałożonego w ten sposób na kupującego, Bundesgerichtshof jednocześnie wskazuje, że nie widzi żadnej możliwości skorygowania regulacji krajowej w drodze wykładni. Bowiem wykładnia, zgodnie z którą sprzedawca nie może domagać się od kupującego wynagrodzenia za używanie wymienionego towaru, stałaby w sprzeczności z brzmieniem stosownych przepisów i z jasno wyrażoną wolą ustawodawcy oraz byłaby zakazana na mocy art. 20 ust. 3 Grundgesetz (ustawy zasadniczej), zgodnie z którym sądy związane są ustawą i prawem.

16 Niemniej jednak mając wątpliwości co do zgodności przepisów BGB z uregulowaniem wspólnotowym, Bundesgerichtshof postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy przepisy art. 3 ust. 2 w związku z ust. 3 akapit pierwszy i ust. 4 lub art. 3 ust. 3 akapit trzeci dyrektywy […] należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwiają się

one ustawowemu przepisowi krajowemu stanowiącemu, że sprzedawca może żądać od konsumenta wynagrodzenia za używanie towaru konsumpcyjnego, dostarczonego początkowo niezgodnie z umową, w przypadku przywrócenia zgodności towaru konsumpcyjnego z umową przez jego wymianę?".

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

17 Zwracając się z tym pytaniem, sąd krajowy zmierza w istocie do ustalenia, czy art. 3 dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie stosowaniu przepisów krajowych pozwalających sprzedawcy, który sprzedał towar konsumpcyjny dotknięty wadą w postaci niezgodności z umową, na żądanie od konsumenta wynagrodzenia za używanie towaru niezgodnego z umową do czasu jego wymiany na nowy.

W przedmiocie dopuszczalności

18 Na rozprawie Quelle twierdziła, że pytanie prejudycjalne jest niedopuszczalne, gdyż sąd krajowy wskazał, że przepisy krajowe transponujące dyrektywę pozwalają tylko na jedną interpretację i że niemieckie prawo konstytucyjne zabrania mu interpretacji contra legem. Zatem w przypadku, gdyby Trybunał dokonał innej interpretacji art. 3 dyrektywy, sąd ten nie mógłby wziąć odpowiedzi Trybunału pod uwagę.

19 W tym zakresie należy przypomnieć, że w ramach postępowania, o którym mowa w art. 234 WE, opartego na całkowitym rozdziale zadań sądów krajowych i Trybunału,

jedynie do sądu krajowego, przed którym zawisł spór i na którym spoczywa odpowiedzialność za przyszły wyrok, należy — przy uwzględnieniu okoliczności konkretnej sprawy — zarówno ocena, czy do wydania wyroku jest mu niezbędne uzyskanie orzeczenia prejudycjalnego, jak i ocena znaczenia pytań, które zadaje Trybunałowi. W konsekwencji, jeśli postawione pytania dotyczą wykładni prawa wspólnotowego, Trybunał jest co do zasady zobowiązany do wydania orzeczenia (zob. w szczególności wyroki z dnia 22 czerwca 2006 r. w sprawie C-419/04 Conseil général de la Vienne, Zb.Orz. s. I-5645, pkt 19 oraz z dnia 18 lipca 2007 r. w sprawie C-119/05 Lucchini, Zb.Orz. s. I-6199, pkt 43).

20 Odmowa wydania orzeczenia w przedmiocie pytania prejudycjalnego postawionego przez sąd krajowy jest możliwa jedynie wtedy, gdy wnioskowana wykładnia prawa wspólnotowego w sposób oczywisty nie ma żadnego związku ze stanem faktycznym lub przedmiotem sporu przed sądem krajowym, gdy problem ma charakter hipotetyczny, lub gdy Trybunał nie posiada wystarczającej wiedzy na temat okoliczności faktycznych i prawnych, aby odpowiedzieć na postawione mu pytania w użyteczny sposób (zob. w szczególności ww. wyrok w sprawie Conseil général de la Vienne, pkt 20 oraz ww. wyrok w sprawie Lucchini, pkt 44).

21 Taki przypadek nie zachodzi w niniejszej sprawie.

22 Niepewność co do możliwości interpretowania przez sąd krajowy, w następstwie odpowiedzi udzielonej przez Trybunał na pytanie prejudycjalne dotyczące interpretacji dyrektywy, przepisów prawa krajowego z poszanowaniem zasad sformułowanych przez Trybunał (zobacz podobnie wyroki z dnia 5 października 2004 r. w sprawach połączonych od C-397/01 do C-403/01 Pfeiffer i in., Zb.Orz. s. I-8835, pkt 113–116, oraz z dnia 4 lipca 2006 r. w sprawie C-212/04 Adeneler i in., Zb.Orz. s. I-6057, pkt 110–112) i w świetle tej odpowiedzi, nie może mieć wpływu na ciążący na Trybunale obowiązek orzeczenia w przedmiocie zadanego pytania. Inne rozwiązanie byłoby bowiem niezgodne z samym celem kompetencji przyznanych Trybunałowi w art. 234 WE, które służą co do zasady zagwarantowaniu jednolitego stosowania prawa wspólnotowego przez sądy krajowe (wyroki z dnia 6 grudnia 2005 r.

w sprawie C-461/03 Gaston Schul Douane-expediteur, Zb.Orz. s. I-10513, pkt 21, oraz z dnia 10 stycznia 2006 r. w sprawie C-344/04 IATA i ELFAA, Zb.Orz. s. I-403, pkt 27).

23 Wynika z tego, że wiosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym jest dopuszczalny.

Co do istoty

24 Zdaniem Bundesverband, rządu hiszpańskiego, rządu austriackiego i Komisji Wspólnot Europejskich art. 3 ust. 3 dyrektywy jasno stanowi, że nie tylko naprawa przez sprzedawcę towaru niezgodnego z umową, ale również, w odpowiednich przypadkach, jego wymiana na towar zgodny z umową powinna być dla konsumenta wolna od opłat. Ten obowiązek nieodpłatności stanowi niepodzielną całość, która ma chronić kupującego przed ryzykiem ponoszenia obciążeń finansowych, które mogą go zniechęcić do korzystania z przysługujących mu praw.

25 Rząd niemiecki zauważa, że brzmienie dyrektywy nie rozstrzyga kwestii, czy w przypadku wymiany towaru niezgodnego z umową sprzedawca może żądać wynagrodzenia za jego używanie. Rząd ten podkreśla, że z punktu widzenia systematyki motyw piętnasty dyrektywy wyraża bardzo ogólną zasadę prawną, przyznając państwom członkowskim szeroką swobodę wprowadzania przepisów regulujących kwestię, w jakich sytuacjach konsument jest zobowiązany zapłacić wynagrodzenie za używanie towaru.

26 Na wstępie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 3 ust. 1 dyrektywy sprzedawca jest odpowiedzialny względem kupującego za każdy brak zgodności towaru z umową istniejący w chwili dostawy towaru.

27 Artykuł 3 ust. 3 dyrektywy wymienia prawa, z których konsument może korzystać wobec sprzedawcy w razie braku zgodności dostarczonego towaru. W pierwszej kolejności konsument ma prawo żądać doprowadzenia towaru do stanu zgodnego z umową. W razie niemożności doprowadzenia do tego stanu może on w dalszej kolejności żądać obniżenia ceny lub rozwiązania umowy.

28 W odniesieniu do doprowadzenia towaru do stanu zgodnego z umową art. 3 ust. 3 dyrektywy wyjaśnia, że konsument ma prawo żądać od sprzedawcy naprawienia towaru lub jego wymiany, w obu przypadkach bez żadnych opłat, chyba że żądanie takie byłoby niemożliwe do spełnienia lub nieproporcjonalne.

29 Rząd niemiecki podnosi, że zarówno w propozycji dyrektywy 96/C 307/09 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie sprzedaży towarów konsumpcyjnych i związanych z tym gwarancji (Dz.U. 1996, C 307, s. 8), jak i w zmienionej propozycji dyrektywy 98/C 148/11 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. 1998, C 148, s. 12) przedstawionych przez Komisję, brzmienie przepisu ograniczało się do „naprawienia towaru wolnego od opłat" bądź do „wymiany" towaru. Milczenie co do konsekwencji finansowych wymiany świadczy, że dyrektywa nie miała regulować kwestii ewentualnego wynagrodzenia za używanie towaru.

30 Jednakże powyższa okoliczność pozbawiona jest jakiegokolwiek znaczenia, skoro we wspólnym stanowisku (WE) nr 51/98 przyjętym przez Radę w dniu 24 września 1998 r. w celu przyjęcia dyrektywy (Dz.U. C 333, s. 46) pojawia się wyrażenie „w obu przypadkach jest to wolne od opłat", które zostało utrzymane w tekście ostatecznym, ukazując w ten sposób wolę prawodawcy wspólnotowego, by wzmocnić ochronę konsumenta.

31 Samo sformułowanie wolny od opłat jest zdefiniowane w art. 3 ust. 4 dyrektywy i odnosi się do „niezbędnych kosztów związanych z przywróceniem towarom

zgodności, w szczególności do kosztów wysyłki, robocizny i materiałów". Z użycia przez prawodawcę wspólnotowego wyrażenia „w szczególności" wynika, że wykaz ten ma charakter orientacyjny i nie jest wyczerpujący.

32 Przywołana przez rząd niemiecki okoliczność, że komunikat prasowy C/99/77 Komitetu Pojednawczego „Parlament-Rada" z dnia 18 marca 1999 r., dotyczący porozumienia co do praw konsumentów, zawiera ograniczoną definicję wyrażenia „wolne od opłat", nie ma w tym kontekście znaczenia. Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecznictwem, jeżeli zamieszczone w protokole z posiedzenia Rady oświadczenie nie znajduje żadnego odzwierciedlenia w treści przepisu prawa wtórnego, nie może być ono brane pod uwagę przy wykładni tego przepisu (zob. w szczególności wyroki z dnia 26 lutego 1991 r. w sprawie C-292/98 Antonissen, Rec. s. I-745, pkt 18 i z dnia 10 stycznia 2006 r. w sprawie C-402/03 Skov i Bilka, Zb.Orz. s. I-199, pkt 42).

33 Zatem zarówno z brzmienia dyrektywy, jak i z odpowiednich prac przygotowawczych wynika, że prawodawca wspólnotowy zamierzał uczynić z nieodpłatności doprowadzenia towaru do stanu zgodnego z umową przez sprzedawcę istotny element ochrony zagwarantowanej konsumentowi w tej dyrektywie.

34 Ciążący na sprzedawcy obowiązek nieodpłatnego doprowadzenia towaru do stanu zgodnego z umową, czy to w formie naprawy, czy wymiany towaru, ma na celu ochronę konsumenta przed ryzykiem obciążeń finansowych, które to ryzyko, w braku tego rodzaju ochrony — jak to podnosi rzecznik generalny w pkt 49 opinii — mogłoby

zniechęcić go do korzystania z przysługujących mu praw. Ta gwarancja nieodpłatności, pożądana przez prawodawcę wspólnotowego, prowadzi do wykluczenia wszelkich roszczeń finansowych sprzedawcy w ramach wykonywania przez niego obowiązku doprowadzenia towaru do stanu zgodnego z umową.

35 Interpretacja ta znajduje potwierdzenie w wyrażonej w art. 3 ust. 3 akapit trzeci dyrektywy woli ustawodawcy wspólnotowego zapewnienia konsumentowi skutecznej ochrony. Przepis ten wyjaśnia bowiem, że każda naprawa lub wymiana powinna być dokonana nie tylko w rozsądnym czasie, ale też bez istotnej niedogodności dla konsumenta.

36 Powyższa interpretacja jest również zgodna z celem dyrektywy, którym zgodnie z jej motywem pierwszym jest zagwarantowanie wysokiego poziomu ochrony konsumentów. Jak wynika z art. 8 ust. 2 dyrektywy, przewidziana w niej ochrona ma charakter minimum i chociaż państwa członkowskie mogą przyjmować surowsze przepisy, to nie mogą one naruszać gwarancji przewidzianych przez prawodawcę wspólnotowego.

37 Pozostałe argumenty podniesione przez rząd niemiecki przeciwko tej interpretacji nie są w stanie jej podważyć.

38 Po pierwsze, jeśli chodzi o zakres, jaki należy nadać motywowi piętnastemu dyrektywy, który pozwala na uwzględnienie używania przez konsumenta towaru

niezgodnego z umową, należy podnieść, że pierwsza część tego motywu odnosi się do „zwrotu" na rzecz konsumenta, podczas gdy druga część dotyczy „szczegółowych regulacji, według których umowa może być rozwiązana". Wyrażenia te są identyczne z wyrażeniami użytymi we wspólnym stanowisku Rady, na które również powołał się rząd niemiecki.

39 Terminologia ta jasno pokazuje, że sytuacja objęta motywem piętnastym ograniczona jest do przypadku rozwiązania umowy, przewidzianego w art. 3 ust. 5 dyrektywy, kiedy to zgodnie z zasadą wzajemnego zwrotu uzyskanych korzyści sprzedawca winien zwrócić konsumentowi cenę towaru. Wbrew temu, co podnosi rząd niemiecki, motyw piętnasty nie może być więc interpretowany jako stanowiący ogólną zasadę upoważniającą państwa członkowskie do uwzględnienia używania przez konsumenta towaru niezgodnego z umową dowolnie we wszystkich sytuacjach, w tym w sytuacji zwykłego żądania wymiany zgłoszonego na podstawie art. 3 ust. 3 dyrektywy.

40 Po drugie, jeśli chodzi o twierdzenie rządu niemieckiego, zgodnie z którym okoliczność, że dzięki wymianie towaru niezgodnego z umową konsumentowi przysługiwałby nowy towar bez konieczności zapłaty rekompensaty finansowej, przesądzałaby o istnieniu bezpodstawnego wzbogacenia, należy przypomnieć, że art. 3 ust. 1 dyrektywy obciąża sprzedawcę odpowiedzialnością wobec konsumenta za każdą niezgodność z umową istniejącą w chwili dostawy towaru.

41 W przypadku, gdy sprzedawca dostarcza towar niezgodny z umową, nie wykonuje prawidłowo zobowiązania, które na siebie przyjął na mocy umowy sprzedaży, a zatem musi ponieść tego konsekwencje. Otrzymując nowy towar w zamian za towar niezgodny z umową, konsument, który ze swej strony zapłacił cenę sprzedaży,

a przez to prawidłowo wykonał swe zobowiązanie umowne, nie zostaje bezpodstawnie wzbogacony. Otrzymuje on jedynie, z opóźnieniem, towar zgodny z postanowieniami umowy, taki jaki powinien był otrzymać na początku.

42 Co więcej, interesy finansowe sprzedawcy są chronione, po pierwsze, dzięki dwuletniemu terminowi przedawnienia przewidzianemu w art. 5 ust. 1 dyrektywy, a po drugie, dzięki danej mu w art. 3 ust. 3 dyrektywy możliwości odmowy wymiany towaru, jeśli ten sposób naprawienia szkody okazuje się nieproporcjonalny, jako wiążący się z nałożeniem na niego nadmiernie wysokich kosztów.

43 Biorąc pod uwagę całość poprzedzających rozważań, na zadane pytanie należy odpowiedzieć, że art. 3 dyrektywy musi być interpretowany w ten sposób, iż stoi on na przeszkodzie stosowaniu przepisów krajowych pozwalających sprzedawcy, który sprzedał towar konsumpcyjny dotknięty wadą w postaci niezgodności z umową, na żądanie od konsumenta wynagrodzenia za używanie towaru niezgodnego z umową do czasu jego wymiany na nowy.

W przedmiocie kosztów

44 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 3 dyrektywy 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 maja 1999 r. w sprawie niektórych aspektów sprzedaży towarów konsumpcyjnych i związanych z tym gwarancji musi być interpretowany w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie stosowaniu przepisów krajowych pozwalających sprzedawcy, który sprzedał towar konsumpcyjny dotknięty wadą w postaci niezgodności z umową, na żądanie od konsumenta wynagrodzenia za używanie towaru niezgodnego z umową do czasu jego wymiany na nowy.

Podpisy